

РАНЬОСТИГЛИЙ ВИСОКООЛІЙНИЙ СОРТ СОЇ АЛМАЗ

¹Білявська Л.Г., ²Білявський Ю.В.
Полтавська державна аграрна академія
Полтавський інститут АПВ імені Вавілова УААН

Сою відіграє важливу роль у балансі продовольчих ресурсів, а також у підвищенні культури землеробства, азотному балансі ґрунту та структурі посівів. Ця культура водночас є продовольчою, лікарською і кормовою. Зростаюча вітчизняна потреба в сої зумовила невідкладне завдання по збільшенню її виробництва в країні. Одним із шляхів його виконання є створення і впровадження у виробництво більш продуктивних сортів, адаптованих для вирощування у конкретній кліматичній зоні. Різноманіття природно-кліматичних зон в Україні змушує вести селекцію на адаптивність у різних напрямках.

Вивчали реакцію колекційних та селекційних зразків сої на тривалість дня, температуру під час вегетації рослин за різних строків сівби, понижену температуру під час проростання насіння, понижену інсоляцію.

В результаті узагальнення даних конкурсного сортовипробування була виділена селекційна лінія №2. В 2004 році вона була заявлена до Державного сортовипробування як новий сорт сої Алмаз. За результатами кваліфікаційної експертизи сорт був визнаний перспективним у 2006 році. А за даними 2-річного випробування занесений до Реєстру сортів рослин України на 2007 рік і рекомендований для вирощування у Лісостепу України. Свідоцтво про Державну реєстрацію № 07020.

Сорт сої Алмаз створений методом гібридизації молдавської лінії 3/86 та шведського сорту Fiskeby 840-5-3. Апробаційна група - *abenaria*.

Рослина має щільний кущ, стебло з закінченням типом росту. Опущення стебла сіре. Висота рослин – 60-70 см, висота кріплення нижнього боба – 12-14 см. Листочки трійчасті з зеленими овально-цільнокраїми пластинками. Суцвіття – багатоквіткова китиця, по 5-7 квіток світло-фіолетового кольору. Боби світлі, слабозігнуті, 2-4 насінні. Насіння крупне, округло-овальне, жовте. Насінневий рубчик вузький, рудого кольору з вічком. Маса 1000 насінин – 190-220 г.

Сорт ранньостиглий, має нейтральну фотоперіодичну реакцію, холодостійкий, посухостійкий. Вегетаційний період становить 100-105 днів. Має підвищену стійкість до найпоширеніших хвороб та шкідників.

За період 2003-2005 рр. в дослідному господарстві Полтавської державної аграрної академії урожайність була достовірно вищою за урожайність сорту – стандарту Юг-30. На ряді сортодільниць України сорт Алмаз значно перевищив національні стандарти за врожайністю на 5-8 ц/га. Крім високої продуктивності, особливістю сорту є високий вміст сирого протеїну в насінні –37-39%, жиру –25-26%.

Сорт має високу стійкість проти вилягання та розтріскування бобів.

ФІТОЦЕНОЗ БЕЗМІННОГО ПОСІВУ ОЗИМОГО ЖИТА

Білявський Ю.В., Вусатий Р.О., Матвеева О.Ю.
Полтавський інститут АПВ імені М.І. Вавілова УААН

У сучасних умовах господарювання використання безмінних посівів стає надзвичайно актуальним. Закладений у 1884 році, на базі Полтавського інституту АПВ ім. М.І. Вавілова УААН, унікальний дослід із безмінного вирощування озимого жита входить у серію довгострокових, які ведуться з середини ХІХ ст.

Метою даного дослідження є визначення впливу довготривалої дії антропогенних факторів та забур'яненості ділянки на урожайність озимого жита, при-